

**ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ**

ХУДАР АННА ЄВГЕНІЇВНА

УДК 351:321.7

**ПУБЛІЧНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

Спеціальність 25.00.01 – теорія та історія державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

КИЇВ – 2021

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Інституті підготовки кадрів державної служби зайнятості України.

Науковий керівник – доктор наук з державного управління, професор
ВОЙТОВИЧ Радмила Василівна,
Інститут підготовки кадрів державної служби
зайнятості України, ректор.

Офіційні опоненти: доктор наук з державного управління, професор
ГУРКВСЬКИЙ Володимир Ігорович
Всеукраїнська громадська організація «Центр
досліджень проблем публічного управління»,
перший заступник директора;

кандидат наук з державного управління
КАНАВЕЦЬ Марина Володимирівна
Центр адаптації державної служби до стандартів
Європейського Союзу, директор.

Захист відбудеться 19 березня 2021 року о 12 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.891.02 Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України за адресою: 03038, м. Київ, вул. Нововокзальна, 17, ауд. 201.

Із дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України за адресою: 03038, м. Київ, вул. Нововокзальна, 17.

Автореферат розісланий 19 лютого 2021 року.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

М. З. Масик

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сучасний етап розвитку держави, який супроводжується її концептуальною, методологічною й технологічною деконструкцією, увиразнює значний інтерес до розроблення результативного інструментарію публічності органів державної влади та апробації успішної практики налагодження взаємодії із суспільством. У зв'язку із цим чітко артикулюється проблема пошуку нової демократизаційної синергії у сфері державного управління, покликаної забезпечити відкритість і прозорість діяльності державних інституцій, їх максимальну адаптованість та функціональну індикативність відповідно до запитів суспільства. Це ставить питання про нову ціннісну практику взаємодії органів державної влади та суспільства, яка б слугувала підвищенню паритетності їх відповідальності, розширенню самоорганізаційних форм діяльності й водночас взаємопідзвітності, у процесах формування та реалізації публічних рішень.

Запропонований нами контексті ідентифікації проблеми публічності як інструменту демократизації державного управління закладає два методологічних сюжети: ідентифікацію структурно-функціональної ролі забезпечення публічності органів державної влади, а також її впливу на демократизацію їх діяльності. З огляду на це державне управління набуває ознак публічності лише за умови забезпечення належної координації взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства, впровадження результативної методології транспарентності процедур прийняття публічних рішень, які корелюються із публічними цінностями та публічними інтересами. Зважаючи на практико-прикладну актуальність інструментального забезпечення публічності діяльності органів державної влади та їх структурної взаємодії із громадськістю формується гносеологічна доцільність теоретико-методологічної концептуалізації розвитку публічності та її впливу на демократизацію державного управління враховуючи вітчизняні реалії про провідну міжнародну практику.

Загальнометодологічні аспекти розвитку публічності як результату активної участі громадян у процесах державного управління закладені у працях таких західноєвропейських вчених як: Г.Алмонд, Н.Андерсон, Х.Арендт, У.Аренс, Е.Арато Б.Барбер, З.Бауман, П.Бахрах, Д.Белл, Р.Берельсон, Е.Берка, Н.Боббіо, С.Верба, П.Друкер, Д.Дьюї, Д.Еванс, М.Кастельс, Дж.Коен, В.Коллінз, У.Корнхаузер, Д.Нагель, Р.Кроррінг, К.Макферсон, Дж. Ціммерманн, С.Ліпсет, Р.Даль, Г.Екстейн, Дж.Сарторі, Й.Шумпетер, Ю.Хабермас та ін.

Інструментальність реалізації публічного управління та його структурних елементів представлена у дослідницьких підходах: Т.Арсонса, Н.Баранова, О.Гаман-Голутвіної, Ш.Даргі, П.Данліві, Е.Данзаера, С.Доусона, Дж.Малгена, Р.Мертонна, Е.Морозової, Л.Мілбрайта, Д.Нормана, К.Поппера, К.Ратцеля, С.Розенстоуна, Дж.Саймона, А.Соловійова, Л.Сморгунова, В.Слатінова, В.Томаса, Е.Торренса, О.Тоффлера, М.Уолцера, Х.Уайтона, У.Уеллса, Ю.Хабермаса, Б.Епштейн, М.Хансена, Н.Теске, С.Хейя, К.Худ, Ф.Фукуями, М.Харінгтона, О.Хеффе, П.Штомпки та ін.

У межах вітчизняних дослідницьких підходів різні аспекти публічності та їх впливу на побудову ефективної системи державного управління виступала об'єктом дослідження в працях таких вчених як: К.Ващенко, Р.Войтович, В.Волянський, П.Витко, П.Ворона, Н.Гончарук, А.Гошовська, Н.Гнидюк, Н.Грицяк, М.Канавець, Ю.Ковбасюк, Н.Липовська, О.Линдюк, Л.Прокопенко, А.Рачинський, В.Рижих, А.Семенченко, С.Серьогін, С.Чукот та ін.

Незважаючи на значні наукові напрацювання з даної проблематики комплексне дослідження публічності як інструменту демократизації державного управління в сучасних умовах суспільного розвитку не здійснювалось. З огляду на це, артикулюється доцільність вивчення актуальних наукових і прикладних проблем публічності як структурно-функціональної складової побудови ефективної системи державного утвердження, забезпечення результативності участі громадян у процесах демократизації державного управління, формування та реалізації публічної політики як демократизаційної конструкції розвитку держави. Методологічне розроблення даної проблематики сприяє розвитку теорії державного управління, поглибленню уявлень щодо розвитку публічності у сфері державного управління, її дефіциту та інструментарію його подолання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконувалася згідно з науково-дослідною роботою з загальноінститутської теми “Розвиток ринку праці в умовах глобалізації” (державний реєстраційний номер 0118U004241) та кафедральних тем: “Управління інноваційно-інвестиційним розвитком регіону в умовах децентралізації та регіональної демократії” (ДЄ № 0118U005266), “Дослідження проблематики розвитку прямих форм демократії в Україні в умовах децентралізації” (ДЄ №01118U003560), де дисертант виявив окремі напрями розроблення вітчизняної моделі розвитку публічності як інструменту демократизації державного управління, серед яких особлива увага приділялась обґрунтуванню принципів, критеріїв, засобів і моделей забезпечення транспарентності й відкритості у діяльності органів державної влади та їх структурно-функціонального впливу на оптимізацію державного управління.

Мета і завдання дослідження. Метою даного дослідження є науково-теоретичне обґрунтування публічності як інструменту демократизації державного управління та розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення інструментарію її реалізації в сучасних умовах суспільного розвитку. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення відповідних *завдань*:

– здійснити теоретико-методологічний аналіз дослідження публічності як інструменту демократизації державного управління, розкрити сутність демократії та демократизації у контексті сучасних дослідницьких підходів;

– розкрити інструментальний вплив публічності на демократизацію державного управління, конкретизувати його показники;

– здійснити структурно-функціональний аналіз публічності як інструменту демократизації державного управління та охарактеризувати публічну сферу як функціональний простір взаємодії громадянського суспільства й держави;

- ідентифікувати участь громадян у процесах демократизації державного управління як структурний елемент публічності;
- охарактеризувати публічну політику як структурно-функціональну умову демократизації державного управління;
- дослідити дефіцит публічності системи державного управління України та демократичний інструментарій її подолання;
- охарактеризувати публічні цінності як оптимізаційний інструмент демократизації державного управління України;
- розробити інструменти розвитку публічності як засобу демократизації державного управління України.

Об'єкт дослідження – публічність як структурна складова державного управління.

Предмет дослідження – механізми забезпечення публічності як інструменту демократизації державного управління в сучасних умовах суспільного розвитку.

Методи дослідження. Теоретико-методологічною основою реалізації дослідницької мети слугує використання таких загальнонаукових і спеціальнонаукових методів як: історичний (систематизовано основні дослідницькі підходи до публічності в межах вітчизняної та зарубіжної науки), логічний (розкрито сутність та основні концепції демократизації державного управління), опис (досліджено інструментальний вплив публічності на демократизацію державного управління), порівняння (співставлено моделі забезпечення публічності діяльності органів державної влади в межах західноєвропейських систем державного управління та наведено їх імплементацію у вітчизняну практику), аналіз (охарактеризовано теоретико-методологічні засади дослідження публічності), синтез (здійснено структурно-функціональний аналіз публічності як інструменту демократизації державного управління), дедукція (розкрито сутність, структуру та функції публічності як інструменту демократизації державного управління в сучасних умовах суспільного розвитку), узагальнення (охарактеризовано публічну сферу як функціональний простір взаємодії громадянського суспільства та держави), моделювання (запропоновано модель участі громадян у процесах демократизації державного управління як структурний елемент публічності), аналітичний (ідентифіковано публічну політику як структурно-функціональну умову демократизації державного управління), аксіоматизація (охарактеризовано дефіцит публічності системи державного управління України та демократичний інструментарій її подолання), аналогія (розкрито публічні цінності як оптимізаційний інструмент демократизації державного управління України).

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, нормативно-правові акти та директивні документи, які стосуються питань публічності як інструменту демократизації державного управління, включаючи комплаєнс і контрактні механізми реалізації транспарентності та відкритості діяльності органів державної влади, і на цій основі обґрунтування необхідності розроблення вітчизняної моделі формування

та реалізації публічної політики як структурно-функціональної умови демократизації державного управління.

Загалом дослідження ґрунтується на міждисциплінарному підході, враховуючи дотичність розглянутих питань з різних наукових дисциплін та їх інтегрованість.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретико-методологічному обґрунтуванні публічності як інструменту демократизації державного управління, й на цій основі вироблення практичних рекомендацій щодо його забезпечення, що конкретизовано у таких наукових положеннях, де:

уперше:

ідентифіковано зміст публічної сфери як функціонального простору взаємодії громадянського суспільства та держави, який передбачає урівняння позицій між ними у процесі реалізації публічних інтересів та стимулювання суб'єкт-суб'єктної взаємодії; наведено основні: умови (універсальний доступ, раціональні дебати), критерії (наявність «освіченої публіки»; розвиток комунікативних структур), підходи (ліберальний, етатистський), які забезпечують результативність взаємодії суспільства та держави;

сформульовано авторське розуміння публічності як інструменту демократизації державного управління виходячи із двох термінологічних транскрипцій: 1) відкритість, транспарентність, гласність діяльності органів державної влади; 2) взаємодія органів публічної влади з медіа-структурами; та параметру результативності функціонування публічної сфери держави, відповідно до якого відбувається переформатування усталеного порядку комунікативної взаємодії між суб'єктами публічного управління, що забезпечує максимальну відповідність дій органів державної влади об'єктивним запитам суспільства, яка формується завдяки індикаторам медійності та демократичності;

ідентифіковано поняття «транспарентне публічне управління», що передбачає діяльність органів публічної влади відповідно до вимог громадянського суспільства; охарактеризовано синтетичність публічності як інструменту демократизації державного управління, яка враховує внутрішньо (інституційно-бюрократична організація) функціональні та зовнішньопроецесуальні (залучення громадянського суспільства та медіа-структур) особливості реалізації; наведено структуру (відкритість, транспарентність, гласність, медійність) та функції (упорядкування, реструктивна, номінальна, імперативна) публічності;

розкрито особливості інструментального впливу публічності на демократизацію державного управління, що приводить до розширення сфери публічності, «зростання» демократичних процесів за відповідними показниками відкритості та прозорості дій органів публічної влади; виявлено методологічну відмінність між публічним управлінням (реалізація технологічних аспектів управління, включаючи застосування владних, командних та нормативних методів управління) та публічним адмініструванням (зорієнтоване на забезпечення умов участі громадськості у процесах формування та реалізації публічної політики);

удосконалено:

підхід до розуміння сутності: демократії, як інструменту формування інститутів масової участі громадян у процесах публічного управління, що є умовою розвитку зрілого громадянського суспільства; демократизації системи державного управління, як системи, яка володіє внутрішнім потенціалом до утвердження справедливого суспільного порядку; систематизовано основні концепції (мінімалістська, деліберативна, юридична, партисипативна, дисциплінарна демократія, «фасадна демократія» «ліберальна демократія») демократизації державного управління, яка базується на високій громадській культурі, що забезпечує модернізацію політичної системи та самоідентифікацію суспільства; характеризує добровільну активність третього сектору та неурядових організацій щодо забезпечення громадського контролю;

зміст поняття «участь громадян у процесах демократизації державного управління» як структурний елемент публічності, що передбачає нормативну умову доступності для кожного громадянина брати участь у процесах творення публічної політики; доведено, що участь громадян є функціональною умовою сталості соціально-політичного життя, оскільки завдяки цьому вони проявляють свою суб'єктність, завдяки чому вона є цільовим ресурсом забезпечення публічності діяльності органів державної влади; розроблено інструментарій розширення процесів участі громадян у державному управлінні, який передбачає збалансування впливів суб'єктів його реалізації;

методологію розмежування державної (є виразником інтересів окремої інституційної групи (органів публічної влади, політичних партій, які здійснюють вплив на державу)) та публічної (виражає інтереси всіх суб'єктів формування та реалізації публічного управління, включаючи органи публічної влади, громадськість, бізнес-структури) політики;

набули подальшого розвитку:

розроблення оптимізаційних інструментів розвитку публічності як засобу демократизації державного управління України, серед яких: підвищення рівня транспарентності (залучення громадян та громадських інститутів до вирішення проблем населення; здійснення системної оцінки якості державно-управлінських рішень; реалізація активних форм громадського контролю); громадський лобізм (інструмент відстоювання інтересів громадян у взаємодії з інститутами держави, що передбачає налагодження партнерських відносин між суспільством і державою, як індикатор публічності); громадське адміністрування (координація громадськістю діяльності інституцій публічного управління, забезпечення їх партисипативності у процесах проєктування та реалізації публічного управління, відповідно до якого результативність останнього визначається відповідністю вимогам громадськості);

визначення демократизованого публічного державного управління, під яким розуміється система державного управління, яка передбачає функціонування інституційно ефективних структур громадянського суспільства, спроможних забезпечувати повноцінний діалог з державою, результатом якого є ефективне задоволення суспільних потреб на основі згоди та договору;

конкретизація публічних цінностей (найбільш значущі позиції, паритетно легалізовані суспільством і державою) як оптимізаційний інструмент демократизації державного управління, на підставі чого; розроблено їх структуру, елементами якої виступають: справедливість, плюралізм, співучасть взаємодії та розв'язання ціннісних конфліктів у системі державного управління, публічних цінностей, соціальна гармонія, які слугують демократизації державного управління;

ідентифікація публічної політики як структурно-функціональної умови демократизації державного управління, що забезпечує узгодження приватних і публічних інтересів за допомогою відповідних інституційних структур; наведено способи її реалізації: 1) інституційний, який включає сукупність механізмів, що базуються на основі запровадження юридичних нормативів та 2) неінституційний, який супроводжується запровадженням відповідних протестних форм, зумовлених високою дистанцією між органами державної влади та громадськістю; на підставі цього розроблено поліваріантний підхід до її реалізації, який передбачає реагування органів державної влади на запити суспільства, що веде до зміни системи публічного управління шляхом вбудовування в неї нових суспільно політичних суб'єктів;

методологія вивчення дефіциту публічності системи державного управління України, який характеризує декларативну участь громадян у політико-адміністративних процесах, в результаті чого вона стає моноцентричною та неконкурентною, що відчужує суспільство від процесів прийняття публічних рішень; систематизовано проблеми (непрозорість та недіалогічність дій суб'єктів публічного управління; закритий характер прийняття державно-управлінських рішень; декларативність функцій вироблення публічної політики) забезпечення публічності, які засвідчують імітацію транспарентності відповідних інституцій.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні теоретико-методологічних і практико-прикладних положень, оформлених у конкретні пропозиції, які можуть бути реалізованими і тим самим складуть основу розвитку публічності як інструменту демократизації державного управління.

Розроблені теоретико-практичні положення, висновки та рекомендації можуть бути використані у дослідженнях, програмах та проєктах відповідних органів державної влади, науково-дослідних інститутах, навчальних закладах і структурах підвищення кваліфікації щодо питань публічного управління, забезпечення його публічності та демократизації, нормативно-правового забезпечення демократизації державного управління в Україні.

Наукові висновки та теоретичні положення дисертаційної роботи фактично доведені до рівня конкретних пропозицій і практичних рекомендацій для використання в галузі державного управління. Зокрема, результати дослідження були використані в практичній діяльності Національного агентства кваліфікацій (довідка про впровадження від 20.07.2020 №01/01-12/2043-1), Барішівської районної державної адміністрації Київської області (довідка про впровадження від 09.07.2020 №01.01-49/524/1) та Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України (довідка про впровадження від 17.07.2020 №3/8/00/20).

Запропоновані теоретичні положення та практичні рекомендації можуть також становити оптимізаційну основу для розвитку публічності як оптимізаційного інструменту демократизації державного управління на сучасному етапі суспільного розвитку.

Особистий внесок здобувача. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, які характеризуються новизною і становлять цінність для розвитку науки державного управління, отримані автором самостійно.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертаційної роботи були презентовані та обговорені на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених «Організаційно-управлінські та психологічні аспекти сучасного ринку праці України» (м. Київ, 2019 р.), II науково-практичному семінарі «Новітні інформаційно-комунікаційні технології в модернізації публічного управління: зарубіжний і вітчизняний досвід» (м. Дніпропетровськ, 2019 р.), II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Форум прямої демократії» (м. Київ, 4 грудня 2019 року), круглому столі до Дня захисника Вітчизни «Роль держави та громадського сектору в соціальній адаптації переміщених осіб із зони агресії РФ та учасників ООС (АТО)» (м. Київ, 16 жовтня 2019 року) та III Всеукраїнській інтернет-конференції «Науково-практичне забезпечення надання публічних послуг в умовах децентралізації» (м. Київ, 15 квітня 2020 року).

Публікації. Наукові результати дослідження опубліковано в 11 наукових працях, у тому числі в 6 статтях у наукових фахових виданнях з державного управління, в тому числі 2 публікації в іноземних виданнях та 5 тез науково-практичних конференцій.

Структура дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Її основний текст викладено на 205 сторінках, загальний – становить 226 сторінок і включає 222 найменування використаних джерел.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, ступінь її наукової розробленості, сформульовано мету та визначено завдання, об'єкт і предмет дослідження, наведено ступінь наукової новизни одержаних результатів, їх теоретичне та практичне значення, подано дані щодо апробації дисертації та публікацій, які підтверджують результати дослідження.

У **першому розділі** – *«Теоретико-методологічні засади дослідження публічності як інструменту демократизації державного управління»* – розкрито сутність та основні концепції публічності, демократії і демократизації у державному управлінні у контексті сучасних дослідницьких підходів, охарактеризовано інструментальний вплив публічності на демократизацію державного управління.

Розкрито публічність як предмет окремого аналізу у контексті сучасних дослідницьких підходів, як інструментальний простір забезпечення консенсусної взаємодії між державою та суспільством; наведено методологічну синхронність і відмінність між поняттями публічність (діалогічність), транспарентність

(взаємообмін), гласність (доступність), відкритість (участь громадян у процесах творення політики); виявлена дихотомія понять: публічність (індивідуальність) та суспільність (колегіальність); публічність (реалізація інтересів суспільства шляхом міжособистісної взаємодії (соціалізація людини через інститути публічного управління)) та приватність (реалізація громадянином власних інтересів в односторонньому порядку (індивідуалізована форма життєдіяльності людини), яка в умовах розвитку сучасних інформаційно-комунікативних технологій знімається завдяки тому, що люди, намагаючись забезпечити публічність своєї діяльності, втрачають межі своєї приватності; наведено функціональну характеристику публічності, яка стосується забезпечення суспільно-державного дискурсу у публічній сфері шляхом максимізації відкритості між його суб'єктами, в результаті чого відбувається свідомо відмова від публічності заради утвердження максимальної приватності.

Доведено, що рівень публічності є структурною складовою демократизації публічного управління та параметром результативності функціонування публічної сфери держави, відповідно до якого відбувається переформатування усталеного порядку комунікативної взаємодії між суб'єктами публічного управління, що забезпечує максимальну відповідність дій органів влади об'єктивним запитам суспільства, яка формується завдяки індикаторам медійності та демократичності; завдяки цьому зникає фрагментарність та мозаїчність у відкритості та прозорості функціонування публічного простору, а громадяни набувають більшої масштабності впливу на формування загальносуспільного дискурсу.

Ідентифіковано сутність: демократії, як інструменту формування інститутів масової участі громадян у процесах публічного управління, що і є умовою розвитку зрілого громадянського суспільства; демократизації системи державного управління, як системи, яка володіє внутрішнім потенціалом до утвердження справедливого суспільного порядку, включаючи «приписи та заборони, які обмежують свободу певних суб'єктів публічного управління через інститути громадської участі та громадського контролю, які впорядковують відповідні відносини взаємодії суспільства та держави; встановлено, що відсутність реальної демократії, що є результатом реалізації декларативної політики публічності приводить до виникнення «дисциплінарного суспільства», під яким розуміється така форма соціальної організації, яка передбачає максимальний вплив влади на управління громадянами шляхом запровадження інструментів прямого впливу, що приводить до надмірної регламентації умов їх життєдіяльності; виявлено причинно-наслідковий взаємозв'язок між економічним розвитком держави, результативністю реалізації відповідних модернізаційних проєктів, розвитком інститутів громадського контролю та демократизацією державного управління.

Систематизовано основні концепції демократії публічного управління: мінімалістська (делегування громадянами представників у представницькі органи, які б вистоювали їх інтереси); агрегативна (досягнення консенсусу у суспільстві); деліберативна (встановлення відкритої комунікації між владою та громадськістю); юридична (поєднання конституційних і громадянських свобод, що гарантує незалежність приватної сфери суспільства від втручання з боку

держави); партисипативна (пряма участь громадян у процесах управління державою, завдяки чому громадяни здобувають право безпосереднього участі у розробці та прийнятті політичних рішень); дисциплінарна демократія (передбачає максимальний вплив органів влади на управління громадянами); «фасадна демократія» (маскує авторитарні процедури державного управління під демократичні практики розвитку публічної сфери); «ліберальна демократія» (передбачає право державних інституцій розпоряджатись приватним життям громадян) та демократизації державного управління: базується на високій громадській культурі, що забезпечує модернізацію політичної системи та самоідентифікацію суспільства; характеризує добровільну активність третього сектору та неурядових організацій щодо забезпечення громадського контролю; виступає передмовою інституціоналізації стабільності взаємодії суспільства й держави та індикатором суспільного розвитку.

Охарактеризовано інструментальний вплив публічності на демократизацію державного управління, який приводить до розширення сфери публічності, завдяки чому відбувається «зростання» демократичних процесів за відповідними показниками відкритості та прозорості дій органів публічної влади; показано розширення публічності як базовий критерій демократизації державного управління та визначальний параметр реалізації публічного управління; виявлено методологічну відмінність між публічним управлінням (реалізація технологічних аспектів управління, включаючи застосування владних, командних і нормативних методів управління) та публічним адмініструванням (зорієнтоване на забезпечення умов участі громадськості у процесах формування та реалізації публічної політики); доведено, що публічне управління в сучасному варіанті, забезпечуючи публічність взаємодії між суспільством та державою, має гарантувати кожному із суб'єктів максимальну функціональну самостійність, при цьому і сам об'єм владних повноважень має чітко регламентуватись виключною реалізацією інтересів громадян.

У **другому розділі** – *«Структурно-функціональний аналіз публічності як інструменту демократизації державного управління»* – розкрито сутність, структуру та функції публічності як інструменту демократизації державного управління, охарактеризовано публічну сферу як функціональний простір взаємодії громадянського суспільства та держави, участь громадян у процесах демократизації державного управління як структурний елемент публічності, публічну політику як структурно-функціональну умову демократизації державного управління.

Розкрито сутність публічності як інструменту демократизації державного управління, виходячи із двох термінологічних транскрипцій її розуміння: 1) відкритість, транспарентність, гласність діяльності органів державної влади, що слугує участі громадян у процесах публічного управління; 2) взаємодія органів публічної влади з медіа-структурами, які забезпечують публічність влади; ідентифіковано поняття транспарентне публічне управління, яке передбачає діяльність органів публічної влади відповідно до вимог громадянського суспільства; охарактеризовано синтетичність публічності як інструменту демократизації державного управління, яка враховує внутрішньо (інституційно-

бюрократична організація), функціональні та зовнішньо процесуальні (залучення громадянського суспільства та медіа-структур) особливості реалізації.

Охарактеризовано структуру публічності як інструменту демократизації державного управління, яка включає такі елементи: відкритість (доступність інформації для громадян про діяльність органів державної влади); транспарентність (забезпечує формування довіри та гармонізацію стосунків між суб'єктами реалізації публічного управління); гласність (дотримання порядку комунікативного супроводу діяльності органів публічної влади); медійність (широке залучення засобів масової інформації до процесів формування, реалізації та контролю у сфері публічного управління); класифіковано функції публічності як інструменту демократизації державного управління: упорядкування (передбачає структурування суспільної свідомості); реструктивна (постійне залучення механізмів контролю з боку громадянського суспільства за діяльністю органів державної влади); номінальна (оприлюднення нормативності результатів діяльності органів публічної влади); імперативна (передбачає запровадження нормативно-регламентного порядку забезпечення відкритості діяльності органів державної влади).

Досліджено публічну сферу як функціональний простір взаємодії громадянського суспільства та держави, який передбачає урівняння позицій між ними у процесі реалізації публічних інтересів та стимулювання суб'єкт-суб'єктної взаємодії; встановлено, що в добу постмодерну вона характеризується втіленням адміністративного та політичного лібералізму, що гарантує суб'єктам публічного управління функціональну автономність і спроможність до здійснення зворотного взаємовпливу; наведено основні: умови, які забезпечують результативність взаємодії суспільства та держави, серед яких: універсальний доступ, раціональні дебати; критерії: наявність «освіченої публіки»; розвиток комунікативних структур.

Ідентифіковано участь у процесах демократизації державного управління як структурний елемент публічності, що передбачає нормативну умову доступності для кожного громадянина брати участь у процесах творення публічної політики; встановлено, що постійна зміна правил участі громадян у процесах державного управління приводить до звуження кола політичних суб'єктів, спроможних здійснювати ефективний вплив на практику його реалізації, в результаті чого відбувається підміна участі громадян іншими суб'єктами (ЗМІ, політичні партії, неурядові організації); доведено, що участь громадян є функціональною умовою сталості соціально-політичного життя, оскільки завдяки цьому вони проявляють свою суб'єктність, завдяки чому вона є цільовим ресурсом забезпечення публічності діяльності органів державної влади; розроблено інструментарій розширення процесів участі громадян у державному управлінні, який передбачає збалансування впливів суб'єктів його реалізації; розкрито сутність інноваційної діяльності громадян, що визначає їх рівень політичної свободи, відповідно до якого формується стратегія залучення громадян до процесів реалізації сервісних функцій держави.

Доведено, що демократизоване державне управління, характеризується високим рівнем публічності своїх функцій для суспільства, втрачає первинно

жорстку деталізацію та регламентацію, утворюючи баланс між горизонтальними та вертикальними відносинами, відкриває простір для широкої можливості участі громадян у процесах його реалізації; на підставі цього запропоновано термін «демократизоване публічне державне управління», під яким розуміється система державного управління, що передбачає функціонування інституційно ефективних структур громадянського суспільства, спроможних забезпечувати повноцінний діалог з державою, результатом якого є ефективне задоволення суспільних потреб на основі згоди та договору; обґрунтовано необхідність запровадження мережевої моделі взаємодії держави, бізнесу і громадянського суспільства, які на рівних мають брати участь у поділі владних повноважень, забезпечуючи інституціоналізований діалог між державою і громадянським суспільством.

Охарактеризовано публічну політику як структурно-функціональну умову демократизації державного управління, яка забезпечує узгодження приватних і публічних інтересів за допомогою відповідних інституційних структур; наведено способи її реалізації: 1) інституційний, який включає сукупність механізмів, що базуються на основі запровадження юридичних нормативів та 2) неінституційний, який супроводжується запровадженням відповідних протестних форм, зумовлених високою дистанцією між органами державної влади та громадськістю; розроблено поліваріантний підхід її реалізації, який передбачає реагування органів державної влади на запити суспільства, що приводить до зміни системи публічного управління шляхом вбудовування в неї нових суспільно-політичних суб'єктів.

Доведено, що публічна політика як структурно-функціональна умова демократизації державного управління, розширюючи діяльність аполітичних прошарків суспільства закладає технологічні виклики для її стабільності, це базується на тому, що надмірно висока активність інститутів громадянського суспільства призводить до порушення традиційних устоїв демократичної організації системи державного управління. Це провокує ідеологічний розкол, який призводить до демократичної латентності у суспільстві, в результаті чого діяльність інститутів влади також набуває декларативного характеру; встановлено, що політика, аби забезпечувати демократизацію державного управління, має бути публічною («відкритою для громадян»), а це, своєю чергою передбачає відповідний перерозподіл ролей держави та суспільства у публічному секторі та підвищення їх суб'єктної відповідальності; обґрунтовано доцільність налагодження горизонтального партнерства між державою та суспільством з одночасним залученням максимальної активності громадян до відповідних процедур прийняття публічних рішень; ідентифіковано методологічну відмінність між державною (є виразником інтересів окремої інституційної групи (органів публічної влади, політичних партій, які здійснюють вплив на державу)) та публічною (виражає інтереси всіх суб'єктів формування та реалізації публічного управління, включаючи органи публічної влади, громадськість, бізнес-структур) політикою.

У **третьому розділі** – *«Публічність як оптимізаційний інструментарій демократизації державного управління України»* – виявлено дефіцит публічності

системи державного управління України та демократичний інструментарій її подолання, охарактеризовано публічні цінності як оптимізаційний інструмент демократизації державного управління України, розроблено основні інструменти розвитку публічності як засобу демократизації державного управління України.

Встановлено дефіцит публічності системи державного управління України, який характеризує декларативну участь громадян у політико-адміністративних процесах, в результаті чого вона стає моноцентричною і неконкурентною, що відчужує суспільство від процесів прийняття публічних рішень; систематизовано проблеми забезпечення публічності, серед яких: непрозорість та недіалогічність дій суб'єктів публічного управління; закритий характер прийняття державно-управлінських рішень; декларативність функцій вироблення публічної політики; скорочення обмінів у публічному полі, в результаті чого конституційна більшість у парламенті приймає одноосібні публічні рішення; відсутність партнерського характеру взаємовідносин між різними гілками влади; звужений доступ до публічної політики радикальної та ліберальної опозиції; обмеження компетенцій ЗМІ як інституту публічності; доведено, що наявність таких проблем засвідчує імітацію певної транспарентності відповідних інституцій.

Обґрунтовано імперативність публічності у процесах демократизації державного управління, на підставі чого показано її поєднання з легітимністю та демократизацією, на основі цього відбувається встановлення «зворотного зв'язку» держави з населенням, що характеризує ступінь подолання її відчуженості від людини; встановлено, що по мірі того, як держава стає відкритою, у громадян формуватиметься потреба в участі у процесах державного управління та його демократизації.

Розроблено демократизаційний інструментарій подолання дефіциту публічності, який передбачає запровадження відповідних концептуальних і технологічних конструктів, серед яких: запровадження концепції «держави в дії», що забезпечує посилення ролі держави як регулятора публічного простору; розвиток комунікативності, що включає структурний супровід політико-адміністративних дій суб'єктами реалізації медійної комунікації; демократизація публічного управління, яка характеризується багаторівневим переходом від декларативних до інтенсивних форм участі громадськості у процесах публічної політики; розвиток поліархії (демократичної участі громадян у державному управлінні); політичний плюралізм («урізноманітнення» інтересів та форм їх вираження у сфері публічного управління); розвиток консолідованої демократії, на основі якої відбувається об'єднання суспільства та розгортання індикативних публічних цінностей; забезпечення толерантності як типу адміністративної культури, який передбачає багатоманітність думок, позицій та дій суб'єктів публічного управління, відповідно до чого відбувається безперервність діалогу партнерів, який гарантує «досягнення розумних компромісів» у сфері взаємодії між ними; розширення параметрів взаємної відповідальності між громадянином та державою, в результаті чого вони починають виконувати взаємодоповнюючу функцію один для одного; наведено оптимізаційні шляхи забезпечення відкритості органів публічної влади: 1) ініціативний тиск на владу; 2) закріплення практики інформаційної відкритості держави у законодавстві.

Охарактеризовано публічні цінності (найбільш значущі позиції, паритетно легалізовані суспільством і державою) як оптимізаційний інструмент демократизації державного управління, відповідно до чого обґрунтовано: доцільність запровадження нового державного менеджменту, покликаного ліквідувати відчуженість суспільства та держави; здійснено концептуальну й функціональну значущість публічних цінностей як інструментальної основи демократизації державного управління, яка, знімаючи політичні й адміністративні суперечності на рівні відносин суспільства, суспільства та держави, гарантує певний нормативний консенсус між ними; систематизовано способи (інтуїтивний, за допомогою виборів та опитування громадської думки) формування публічних цінностей, які забезпечують ціннісну багатоманітність суб'єктних позицій у сфері публічного управління.

Розроблено структуру публічних цінностей, які слугуватимуть демократизації державного управління, основними елементами якої виступають: справедливість (передбачає рівність умов та відносин суб'єктів сфери публічного управління та розподілу між ними паритетних повноважень); плюралізм (паритетність одночасної реалізації ціннісних орієнтацій суспільства та держави на рівних умовах); співучасть взаємодії та розв'язання ціннісних конфліктів у системі державного управління (результативність державного управління можлива лише шляхом «розвиток потенціалу прямої участі громадян сприяє визначенню та розумінню публічних цінностей»); соціальна гармонія (забезпечує інституційну рівноправність між суб'єктами державного управління, що гарантує певну реалізацію соціального блага).

Запропоновано основні інструменти розвитку публічності як засобу демократизації державного управління України, серед яких: підвищення рівня транспарентності (залучення громадян та громадських інститутів до вирішення проблем населення; здійснення системної оцінки якості державно-управлінських рішень; реалізація активних форм громадського контролю); громадський лобізм (інструмент відстоювання інтересів громадян у взаємодії з інститутами держави, що передбачає налагодження партнерських відносин між суспільством та державою, як індикатор публічності); громадське адміністрування (координація громадськістю діяльності інституцій публічного управління, забезпечення їх партисипативності у процесах проектування та реалізації публічного управління, відповідно до якого результативність останнього визначається відповідністю вимогам громадськості).

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі розв'язано важливе наукове завдання, що полягає в розробленні авторського підходу до обґрунтування теоретико-методологічних засад державного сервісу як інструменту реалізації публічного управління, відповідно до чого сформульовано такі висновки та рекомендації.

1. Теоретико-методологічний аналіз публічності як інструменту демократизації державного управління дозволив охарактеризувати методологічну тотожність та відмінність між поняттями публічність (діалогічність), транспарентність (взаємообмін), гласність (доступність),

відкритість (участь громадян у процесах творення політики); виявлено дихотомію понять: публічність (індивідуальність) та суспільність (колегіальність); публічність (реалізація інтересів суспільства шляхом міжособистісної взаємодії (соціалізація людини через інститути публічного управління)) та приватність (реалізація громадянином власних інтересів в односторонньому порядку; доведено, що публічність є структурною складовою демократизації публічного управління та параметром результативності функціонування публічної сфери держави, відповідно до якого відбувається переформатування усталеного порядку комунікативної взаємодії між суб'єктами публічного управління, що забезпечує максимальну відповідність дій органів влади об'єктивним запитам суспільства, яка формується завдяки індикаторам медійності та демократичності.

Розкрито сутність: демократії, як інструменту формування інститутів масової участі громадян у процесах публічного управління, що і є умовою розвитку зрілого громадянського суспільства; демократизації системи державного управління, як системи, що володіє внутрішнім потенціалом до утвердження справедливого суспільного порядку, включаючи «приписи та заборони, які обмежують свободу певних суб'єктів публічного управління через інститути громадської участі та громадського контролю, які впорядковують відповідні відносини взаємодії суспільства та держави; систематизовано основні концепції (мінімалістська, деліберативна, юридична, партисипативна, дисциплінарна демократія, «фасадна демократія» «ліберальна демократія») демократії публічного управління та демократизації державного управління, яка базується на високій громадській культурі, що забезпечує модернізацію політичної системи та самоідентифікацію суспільства; характеризує добровільну активність третього сектору та неурядових організацій щодо забезпечення громадського контролю.

2. Охарактеризовано інструментальний вплив публічності на демократизацію державного управління, який приводить до розширення сфери публічності, завдяки чому відбувається «зростання» демократичних процесів за відповідними показниками відкритості та прозорості дій органів публічної влади; виявлено методологічну відмінність між публічним управлінням (реалізація технологічних аспектів управління, включаючи застосування владних, командних і нормативних методів управління) та публічним адмініструванням (зорієнтоване на забезпечення умов участі громадськості у процесах формування та реалізації публічної політики); ідентифіковано інструментальність публічності як засіб створення публічного простору, що передбачає формування та реалізацію політики, спрямованої на захист інтересів та потреб людини; доведено, що публічність лише тоді виконує свою інструментальну функцію по відношенню до забезпечення демократизації державного управління, коли вона передбачає сукупність політичних дій, спрямованих на забезпечення політичної активності громадян у процесах прийняття рішень.

3. Здійснено структурно-функціональний аналіз публічності як інструменту демократизації державного управління, відповідно до якого розкрито сутність публічності як інструменту демократизації державного управління, виходячи із двох термінологічних транскрипцій її розуміння: 1) відкритість, транспарентність, гласність діяльності органів державної влади, що слугує участі

громадян у процесах публічного управління; 2) взаємодія органів публічної влади з медіа-структурами, які забезпечують публічність влади; ідентифіковано поняття транспарентне публічне управління, яке передбачає діяльність органів публічної влади відповідно до вимог громадянського суспільства; охарактеризовано синтетичність публічності як інструменту демократизації державного управління, яка враховує внутрішню (інституційно-бюрократична організація) функціональні та зовнішньопроцесуальні (залучення громадянського суспільства та медіа-структур) особливості реалізації; наведено структуру (відкритість, транспарентність, гласність, медійність) та функції (упорядкування, реструктивна, номінальна, імперативна) публічності.

4. Досліджено публічну сферу як функціональний простір взаємодії громадянського суспільства та держави, який передбачає урівняння позицій між ними у процесі реалізації публічних інтересів та стимулювання суб'єкт-суб'єктної взаємодії; наведено основні умови, які забезпечують результативність взаємодії суспільства та держави, серед яких: універсальний доступ, раціональні дебати; критерії: наявність «освіченої публіки»; розвиток комунікативних структур; наведено основні підходи (ліберальний, етатистський) забезпечення результативності функціональної взаємодії суспільства та держави; обґрунтовано збільшення ваги впливу громадянського суспільства на функціонування ресурсного потенціалу держави, в результаті чого воно набуває ознак державності.

5. Ідентифіковано участь громадян у процесах демократизації державного управління як структурний елемент публічності, що передбачає нормативну умову доступності для кожного громадянина брати участь у процесах творення публічної політики; доведено, що участь громадян є функціональною умовою сталості соціально-політичного життя, оскільки завдяки цьому вони проявляють свою суб'єктність, і тому вона є цільовим ресурсом забезпечення публічності діяльності органів державної влади; розроблено інструментарій розширення процесів участі громадян у державному управлінні, який передбачає збалансування впливів суб'єктів його реалізації; розкрито сутність інноваційної діяльності громадян, що визначає їх рівень політичної свободи, відповідно до якого формується стратегія залучення громадян до процесів реалізації сервісних функцій держави; показано, що демократизована система державного управління зорієнтована на інтереси суспільства, на підставі чого вона здобуває нові модернізаційні імпульси, які гарантують нову якість його функціонування; розкрито детерміновану залежність показників якості системи державного управління та її демократизованості від рівня залучення громадян до процесів їх реалізації; запропоновано термін «демократизоване публічне державне управління», під яким розуміється система державного управління, що передбачає функціонування інституційно ефективних структур громадянського суспільства, спроможних забезпечувати повноцінний діалог з державою, результатом якого є ефективне задоволення суспільних потреб на основі згоди та договору.

6. Охарактеризовано публічну політику як структурно-функціональну умову демократизації державного управління, яка забезпечує узгодження приватних та публічних інтересів за допомогою відповідних інституційних

структур; наведено способи її реалізації: 1) інституційний, який включає сукупність механізмів, що базуються на основі запровадження юридичних нормативів та 2) неінституційний, який супроводжується запровадженням відповідних протестних форм, зумовлених високою дистанцією між органами державної влади та громадськістю; розроблено поліваріантний підхід до її реалізації, який передбачає реагування органів державної влади на запити суспільства, що приводить до зміни системи публічного управління шляхом вбудовування в неї нових суспільно політичних суб'єктів; ідентифіковано методологічну відмінність між державною (є виразником інтересів окремої інституційної групи (органів публічної влади, політичних партій, які здійснюють вплив на державу)) та публічною (виражає інтереси всіх суб'єктів формування та реалізації публічного управління, включаючи органи публічної влади, громадськість, бізнес-структури) політикою.

7. Виявлено дефіцит публічності системи державного управління України, який характеризує декларативну участь громадян у політико-адміністративних процесах, в результаті чого вона стає моноцентричною та неконкурентною, що відчужує суспільство від процесів прийняття публічних рішень; систематизовано проблеми (непрозорість та недіалогічність дій суб'єктів публічного управління; закритий характер прийняття державно-управлінських рішень; декларативність функцій вироблення публічної політики) забезпечення публічності, які засвідчують імітацію транспарентності відповідних інституцій; розроблено демократизаційній інструментарій подолання дефіциту публічності, який включає: (1) запровадження концепції «держави в дії», що забезпечує посилення ролі держави як регулятора публічного простору; (2) розвиток комунікативності; (3) демократизація публічного управління; (4) розвиток поліархії; (5) політичний плюралізм; (6) розвиток консолідованої демократії; (7) забезпечення толерантності; (8) розширення параметрів взаємної відповідальності між громадянином та державою; наведено оптимізаційні шляхи забезпечення відкритості органів публічної влади: 1) ініціативний тиск на владу; 2) закріплення практики інформаційної відкритості держави у законодавстві.

8. Охарактеризовано публічні цінності (найбільш значущі позиції, паритетно легалізовані суспільством і державою) як оптимізаційний інструмент демократизації державного управління, відповідно до чого обґрунтовано: доцільність запровадження нового державного менеджменту, покликаною ліквідувати відчуженість суспільства та держави; розроблено структуру (справедливість, плюралізм, співучасть взаємодії та розв'язання ціннісних конфліктів у системі державного управління, публічних цінностей, соціальна гармонія), які слугуватимуть демократизації державного управління.

9. Запропоновано основні інструменти розвитку публічності як засобу демократизації державного управління України, серед яких: підвищення рівня транспарентності (залучення громадян та громадських інститутів до вирішення проблем населення; здійснення системної оцінки якості державно-управлінських рішень; реалізація активних форм громадського контролю); громадський лобізм (інструмент відстоювання інтересів громадян у взаємодії з інститутами держави, що передбачає налагодження партнерських відносин між суспільством і

державою як індикатор публічності); громадське адміністрування (координація громадськістю діяльності інституцій публічного управління, забезпечення їх партисипативності у процесах проєктування та реалізації публічного управління, відповідно до якого результативність останнього визначається відповідністю вимогам громадськості).

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, які відображають основні наукові результати дисертації

1. Худар А.Є. Інструментальна роль публічності у процесах демократизації державного управління. *Економіка та держава Серія «Державне Управління»*, 2018, №7. С. 115–119.
2. Худар А.Є. Публічність як предмет аналізу у контексті сучасних дослідницьких підходів. *Економіка та держава Серія «Державне Управління»*, 2018, №6. С. 74–79.
3. Худар А.Є. Розвиток публічної сфери на демократизацію державного управління: ідентифікація проблеми. *Державно-управлінські студії*, №4, 2019. URL: http://studio.ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Stattia-KHudar_DUS.pdf
4. Худар А.Є. Публічність як критеріальна умова розвитку «нового публічного управління». *Менеджер. Вісник ДонДУУ*, 2020, Т. 86, №1. С. 40–44.

Статті в зарубіжних виданнях

5. Hudar A. E. Democratization as the instrument to ensure the public character of the state administration. *Stredoevropskĭ věstnik pro vědu a vyzkum*, 2018, № 6 (50). P. 66-73.
6. Hudar A. E. The state administration democratization – essence and general conceptions of its development. *News of science and education*, 2018, № 4 (60). P. 10-20.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

7. Худар А.Є. Основні концепції демократизації державного управління. / *Організаційно-управлінські та психологічні аспекти сучасного ринку праці України* : матеріали доповідей VIII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених (м. Київ, 2019 р.) К. : ПІК ДСЗУ, 2019. С.178–180.
8. Худар А.Є. Інструментальність впливу публічності на сферу державного управління. *Новітні інформаційно-комунікаційні технології в модернізації публічного управління: зарубіжний і вітчизняний досвід* : матеріали II наук.практ. семінару (м. Дніпропетровськ, 2019 р.) / редкол. : С. А. Квітка (голов. ред.). Д. : ДРІДУ НАДУ, 2019. С. 64–67.
9. Худар А.Є. Публічність в умовах демократизації державного управління. *Форум прямої демократії*: матеріали доповідей та тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ, 4 грудня 2019 року / За заг. ред Войтович Р. В., Ворони П. В. – Київ, ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2019. С. 276–278.

10. Худар А.Є. Участь громадян у процесах демократизації державного управління як структурний елемент публічності. *Роль держави та громадського сектору в соціальній адаптації переміщених осіб із зони агресії РФ та учасників ООС (АТО)*: матеріали круглого столу до Дня захисника Вітчизни, Київ, 16 жовтня 2019 року / За заг. ред. Войтович Р. В., Ворони П. В. – Київ, ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2019. С. 137–139.

11. Худар А.Є. Демократизація як інструмент забезпечення публічності державного управління. *Науково-практичне забезпечення надання публічних послуг в умовах децентралізації*: збірн. матер. доповідей та тез III-ої Всеукраїнської інтернет- конференції, Київ, 15 квітня 2020 року / за заг. наук. ред. Р.В. Войтович, П.В. Ворони. Київ, ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2020. С. 457–460.

АНОТАЦІЯ

Худар А.Є. Публічність як інструмент демократизації державного управління. Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.01 – теорія та історія державного управління. Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. Київ, 2021.

У дисертаційній роботі розкрито Теоретико-методологічні засади аналізу публічності як інструменту демократизації державного управління, охарактеризовано методологічну тотожність і відмінність між поняттями публічність, транспарентність, гласність, відкритість. Доведено, що публічність є структурною складовою демократизації публічного управління та параметром результативності функціонування публічної сфери держави, відповідно до якого відбувається переформатування усталеного порядку комунікативної взаємодії між суб'єктами публічного управління. Розкрито сутність: демократії, як інструменту формування інститутів масової участі громадян у процесах публічного управління, що і є умовою розвитку зрілого громадянського суспільства; демократизації системи державного управління, як системи, що володіє внутрішнім потенціалом до утвердження справедливого суспільного порядку, включаючи приписи та заборони, які обмежують свободу певних суб'єктів публічного управління.

Охарактеризовано інструментальний вплив публічності на демократизацію державного управління, який приводить до розширення сфери публічності, завдяки чому відбувається «зростання» демократичних процесів за відповідними показниками відкритості та прозорості дій органів публічної влади. Ідентифіковано інструментальність публічності як засіб створення публічного простору, що передбачає формування та реалізацію політики, спрямованої на захист інтересів та потреб людини. Здійснено структурно-функціональний аналіз публічності як інструменту демократизації державного управління, відповідно до якого розкрито сутність публічності як інструменту демократизації державного управління.

Ключові слова: публічність, публічне управління, публічна сфера, публічні цінності, публічний доступ, органи публічної влади, демократія, демократизація державного управління, державний менеджмент.

ANOTATION

Khudar A. Publicity is an instrument of democratization of the sovereign government. Manuscript.

Dissertation to the health of the science level of the candidate of sciences from the sovereign administration for special 25.00.01 – theory and history of the sovereign administration. Institute for the Training of Staff of the State Service of Employment of Ukraine. Kiev, 2021.

In the case of a disruptive robotic roster Theoretical and methodological ambush analysis of publicity as a tool for the democratization of sovereign government, characterized by methodology of nationality and publicity, transparency, transparency. It has been explained that the public structure of the warehouse democratization of the public administration and the performance parameter of the public sphere of the state is identical to the current state of the reform of the tired and busy state. Roskrito sutnist: democracy, as a tool for formulating the institute of the mass participation of the population in the process of public administration, and for the intellectual development of mature multitude of suspensions; democratization system of the sovereign government, as a system, as the internal potential until the establishment of a fair suspension order, including attribution of the fence, as well as to freeze the freedom of song submission of public administration.

It is characterized by instrumental influx of publicity on the democratization of the sovereign government, which can lead to an expansion in the sphere of publicity, in spite of which there is a "growth" of democratic processes during the official elections. Identified and instructed publicity, such as the transfer of public space, the transfer of formality and the implementation of the policies, which are hidden in the interest of people and people. A structural and functional analysis of publicity of the instrument of democratization of the sovereign government has been identified up to a certain degree of publicity of the instrument of democratization of the sovereign government.

The following is the public sphere: a functional space for the integration of a huge suspension and power; The main principles (liberal, etatist) of the security of the effectiveness of the functional interaction of the state and power have been introduced; rounded out the vagi of the flood of enormous suspensions on the functions of the resource potential of the state, as a result of which there is no sign of dominion. The fate of the populace in the processes of democratization of the sovereign government is identified as a structural element of publicity, the transfer of the normative understanding of the accessibility for the skin of a populace to take part in the processes of creation of public policy.

The article describes the politics of the structural and functional mind of the democratization of the sovereign government, and the security of the private and public interests for the support of the constitutional institutions. Polyvarious pidkhid of realizatsii, a kind of transfer of the authority of the sovereign power to power the

suspension, was brought to the forefront of the system of public control of the awakening in new non-political politics.

Deficit of the public system of the sovereign government of Ukraine has been revealed, which characterizes the declarative fate of the population in the political and administrative processes, as a result of which they become monocentric and uncompetitive, because of the lack of competition. The article describes the public values of the optimal optimization tool for the democratization of the sovereign government, which is before which the reason for the reassurance of the new power management, the likelihood of independence is determined.

Key words: public, public administration, public sphere, public values, public access, organization of public power, democracy, democratization of sovereign government, state management.

ANOTATION

Khudar A. La publicité est un instrument de démocratisation du gouvernement souverain. Manuscrit.

Mémoire sur la santé du niveau scientifique du candidat en sciences de l'administration souveraine pour spécial 25.00.01 – théorie et histoire de l'administration souveraine. Institut pour la formation du personnel du Service national de l'emploi de l'Ukraine. Kiev, 2021.

Dans le cas d'un fichier robotique perturbateur Analyse d'embuscade théorique et méthodologique de la publicité comme outil de démocratisation du gouvernement souverain, caractérisée par une méthodologie de nationalité et de publicité, transparence, transparence. Il a été expliqué que la structure publique de la démocratisation de l'entrepôt de l'administration publique et le paramètre de performance de la sphère publique de l'État sont identiques à l'état actuel de la réforme de l'État fatigué et occupé. Roskrito sutnist: la démocratie, comme outil pour formuler l'institut de la participation de masse de la population au processus d'administration publique, et pour le développement intellectuel d'une multitude mature de suspensions; système de démocratisation du gouvernement souverain, en tant que système, comme le potentiel interne jusqu'à l'établissement d'un ordre de suspension équitable, y compris l'attribution de la clôture, ainsi que de geler la liberté de chanter la gestion sous-publique.

Elle se caractérise par un afflux instrumental de publicité sur la démocratisation du gouvernement souverain, qui peut conduire à une expansion dans le domaine de la publicité, malgré laquelle il y a une "croissance" des processus démocratiques lors des élections officielles. Publicité identifiée et instruite, comme le transfert de l'espace public, le transfert de la formalité et la mise en œuvre des politiques, qui sont cachées dans l'intérêt des personnes et des personnes. Une analyse structurelle et fonctionnelle de la publicité de l'instrument de démocratisation du gouvernement souverain a été identifiée jusqu'à un certain degré de publicité de l'instrument de démocratisation du gouvernement souverain.

Mots-clés: public, administration publique, sphère publique, valeurs publiques, accès public, organisation du pouvoir public, démocratie, démocratisation du gouvernement souverain, gestion de l'État.

Підписано до друку 02.02.2021
Формат 148x210 мм. Обл.-вид.арк. 0,9.
Тираж 100 прим.

Свідоцтво серії ДК № 1805 від 25.05.2004

Віддруковано з оригінал-макета в Інституті підготовки кадрів державної служби
зайнятості України
03038, м. Київ, вул. Нововокзальна, 17, тел. (044) 536 -14-85